

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

EN SÄREGEN VY AF KINNEKULLE. — HOFFOTOGRAF W. LINDHE, LIDKÖPING.

16:DE ÅRG.

DEN 25 JULI 1915.

N:o 43.

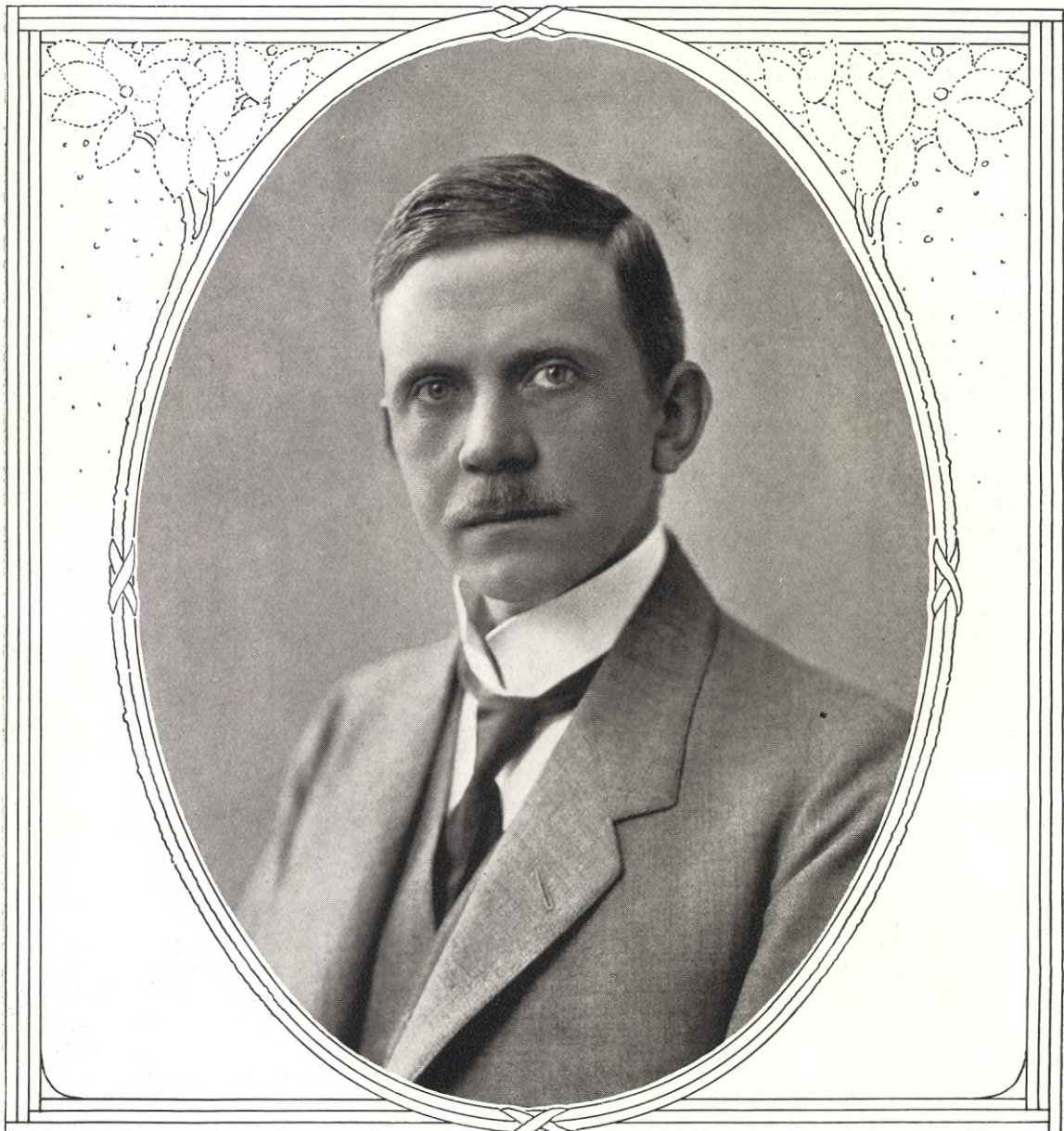

Foto. Bohman, Lissel.

• HVAR 8 DAG • N:o 43

H. Nilsson - Edla

Vid Sveriges utsädesförenings årsmöte i Svalöf den 9 juli hade föreningen äfven att taga afsked af en sin tjänsteman, som med mera ifver och framgång än de flesta arbetat för föreningens sak: nyutnämnde professorn i Lund d:r H. Nilsson-Ehle. Icke utan skäl har det blifvit sagdt, att Nilsson-Ehle i nästan lika hög grad som statens livsmedelskommission haft förtjänsten af, att vårt land så väl som fallet var lyckades rida ut svårigheterna vid brödsädsanskaffningen sistlidet år; till den grad har hans arbete med utsädesförädlingen verkat främjande på vår spannmåls-, enkannerligen på vår hveteproduktion.

Nils Herman Nilsson-Ehle är född i Skurup den 12 febr. 1873. Efter mogenhetsexamen i Malmö 1891 kom han som student till Lund, där han från början ägnade sig åt naturvetenskapliga och efter aflagd fil. kand.-examen alldeles särskildt botaniska studier. Åren 1898—99 deltog han som botanist i den Städtlingska expeditionen till Sibirien för efterforskning af André och gjorde därvid omfattande botaniska undersökningar inom Lenaområdet. År 1900 mottog han anställning vid utsädesförädlingsarbetet i Svalöf, där han speciellt haft hafre- och hveteförädlingen på sin lott. År 1909 förvärfvade han doktorsgrad och mottog samtidigt förordnande som docent vid Lunds universitet. Som sådan upprätthöll han tid efter annan den biologiska professuren i botanik därstädes och utnämndes den 18 sistlidne juni till dess ordinarie innehafvare.

Redan före sin anställning vid Svalöf hade Nilsson-Ehle genom flera arbeten lagt i dagen sitt vetenskapsmannagry. Men det var dock först genom sina forskningar här, som han småningom nådde fram till det anseende såsom en af den moderna ärtlighetsforskningens främsta, hvaraf han redan sedan åtskilliga år tillbaka är i åtnjutande. En stor del af sina studieresultat har han nedlagt i uppsatser i "Sveriges utsädesförenings tidskrift", men dessutom har han offentliggjort flera fristående skrifter af högsta rang.

Förnämst bland dessa äro utan all fråga hans "Kreuzungsuntersuchungen an Haier und Weizen" ("Korsningsundersökningar på hafre och hvete") I och II, det förra arbetet utgörande hans gradualdisputation, hvari han med stöd af omfattande noggrant fullföljda och väl öfvertänkta experiment för första gången offentligl framlade sin teori om homomera ärtlighetsfaktorer. Han ådagalade här, att vissa egenskaper, såsom den svarta färgen hos svarthafre, beror på förekomsten af tvänne likartade, s. k. homomera faktorer, af hvilka hvar och en för sig ensam är i stånd att alstra den svarta färgen. Genom olika kombinationer af dylika faktorer erhållas olika gradationer af egenskapen i fråga. Den röda färgen hos hvetekorn, sädesaxens olika uppbyggnad, t. o. m. fysiologiska egenskaper såsom motståndskraft mot vissa växtsjukdomar, vinterhärdighet m. m. ha visat sig bero på förekomsten af dylika homomera faktorer, hvilka kunna uppträda i olika antal — ända till fem ha i vissa fall påvisats.

Vid återuppväckandet genom den holländske forskaren De Vries af mutationsteorien, d. v. s. teorien om plötsligt och språngvis uppträdande nya artbildningar inom vissa växtsläkten, blef man snart benägen att speciellt i fråga om sädesraserna tyda alla de svåra, ofta konstanta olikheter, som i hög grad karaktärisera olika sädesarter, såsom förorsakade af dylika mutationer. Det är bl. a. Ehles mycket stora förtjänst att ha lyckats påvisa, me-

deist en noggrann analys af det mycket komplicerade materialet, att här visst inte alla, ej ens de flesta dylika olikheter ha sin orsak i en mutationsprocess, utan att här föreligger regelräta, låt vara många gång ytterst sammansatta nedärfiningsföreteelser. Hans gradualdisputation, belönad med Björkenska priset, jämte flere sig därtill nära avslutande arbeten, beteckna i det afseendet ett afgörande framsteg på ärtlighetsforskningens område. Speciellt en undersökning om framträdandet af starkt afvikande egenskaper såsom följd af korsning mellan skenbart likartade raser, men med dolda afvikande arfsanlag har en mycket stor betydelse. Alltför ofta har ett dylikt plötsligt uppträdande af "nya" egenskaper tillskrifvits en mutationsprocess, men Nilsson-Ehle visar på ett öfvertygande sätt, hurusom äfven ett sådant förhållande kan ha sin grund i komplicerade s. k. mer-dekljyningar.

För den, som har intresse för dessa och andra den moderna ärtlighetsforskningens uppseendeväckande resultat, föreligger numera en lätt tillgänglig redogörelse af hans hand i den utmärkta populära skriften: "Den moderna ärtlighetsläran och dess betydelse för växtodlingen".

Den berömda danske ärtlighetsforskaren W. Johannsen säger om Nilsson-Ehles här ofvan förut omnämnda upptäckt ("af genotypisk 'polymeri' med och utan kumulativ verkan af vederbörande genotypiska faktorer"), att den "utgör det viktigaste framsteg på den genetiska egenskapsanalysens område, som ägt rum sedan Mendels principer slogo igenom". Då man vet, att dessa principer äro grundläggande för hela ärtlighetsläran, förstår äfven lekmannen arten af den internationella berömmelse han förvärfvat som en af de främsta ledande männen på detta område.

Sin teoretiska forskning har Nilsson-Ehle, som man kan förstå af hans ställning vid Svalöf, bedrifvit i närmaste anslutning till det praktiska växtförädlingsarbetet. Flera af våra bästa nyare spannmålsvarieteter, t. ex. de berömda hvetesorterna Grenadier II och Extra Squarehead II, Pudelhvete, Solhvete, Thulehvete m. fl. äfvensom hafreslagen Segerhafre, Klockhafre II, Fyrishafre och Kronhafre har man väsentligen honom att tacka för.

Som ett bevis på den uppmärksamhet Nilsson-Ehles arbeten tillvunnit sig i utlandet kan anföras, att han redan för sex år sedan kallades till professor i växtförädling vid k. landbruksakademien i Tetschen i Böhmen, en kallelse, som han lyckligtvis icke ansåg sig böra mottaga. Vid kongressen för ärtlighetsforskning i Paris 1911 utsågs han till representant för vårt land i den permanenta internationella kommittén för ärtlighetsforskningskongresser. År 1913 hade han rumäniska regeringens uppdrag att biträda därvarande agrikulturella myndigheter vid organiserandet af utsädesförädlingsarbetet i detta land.

Med tillfredsställelse hälsades underrättelsen, att d:r Nilsson-Ehle genom sin utnämning till Bengt Lidfors' efterträdare som professor i Lund fick tillfälle att bibringa äfven en uppväxande generation botanister sin säkra vetenskapliga metod, sin forskningsifver och sin kärlek till den höga uppgiften. Det är dock att hoppas, att statsmakterna genom upprättande af ett särskildt institut för ärtlighetsforskning snarast måtte bereda honom tillfälle att ännu mera uteslutande inrikta sig på de speciella forskningsuppgifter, för hvilka han visat sig vara i besittning af så säregna förutsättningar.

PRINS EUGEN 50 ÅR DEN 1 AUGUSTI.

Efter porträtt. Konstnär: Bengt Sjöversparre.
VID 17 ÅRS ÅLDER.

Den 1 augusti detta år fyller *H. K. H. Hertigen af Nerike* sitt femtionde år.

Att vara yngre ättling af ett furstehus, är i allmänhet ingen afundsvärd lott. Den höga ställningen på den samhällseliga rangskalan medför allehanda tyngande sociala förpliktelser och framför allt begränsningar i friheten att följa den egna lusten vid val af sysselsättning och lefnadsbana. Ligger hägen åt det militära hållet, går det väl an, ty då kan den tillgodoses; men gör den icke det, uteblir i flesta fall hvad som dock är all lefnadslyckas högsta förmånen att fritt och ohämmadt kunna hängifva sig åt ett arbete, som skänker inre tillfredsställelse. Prins Eugen hör till de få undantagen. En boren konstnär lika väl som en boren furste har han valt konstnärrens bana och å den af egen kraft kämpat sig fram till en fursteställning också i konstens rike. Konstnärerna erkänner den; allmänheten gör det också. Genom sina svenska landskap med deras underbara återgivande af den nordiska sommarnattens ljusa, halvt sagolika stämning har han för evärdliga tider förvärvat sig en plats i svenska hjärtan.

På en sådan plats kan han för öfrigt göra anspråk icke blott som konstnär, utan äfven i kraft af hela sin nobla personlighet. Från unga år har hans hjärta klappat varmt för frihet och framåtskridande och de demokratiska samhällsideal, hvilka tidigt förskaffade honom smeknamnet "röda prinsen", har han äfven under mannaåren blifvit

obrottsligt trogen. Också äro de sympatier, med hvilka han omfattas, lika vidsträckta som de äro

uppriktiga, något, som för visso kommer att visa sig på bemärkelsedagen.

Efter porträtt. Konstnär: Bengt Sjöversparre.
EFTER ETT AF DE SENASTE PORTRÄTTEN, TAGET 1913.

Foto. Fröjer. Estöf.

BRÖLLOPET BLIXEN-FINECKE—TROLLE Å TROLLENÄS DEN 15 JULI.

Text å nästa sida.

Klädde: Kom. A.-B. Bengt Sjöversparre. Skåm-Gbo
Brudparet med tärnor och marschalkar.

GUNNAR WENNERBERG-STATYN I MINNEAPOLIS.

Carl Eldhs staty af Gunnar Wennerberg, denna beundransvärdt vackra konstskapelse, som icke fann sin dock till synes så gäma plats inom våra egna landamären utan i stället förvärfvades åt våra landsmän i Amerika, aftäcktes under stora högtidligheter på midsommardagen i Minneapolis i staten Minnesota. Statyn, som är en gåfva till staden af den därstädes på sin tid bildade "Wennerberg Memorial Association", bakom hvilken återigen ett oräkneligt antal svensk-amerikaner stå som bidragsgifvare, har fått sin plats i Minnehaha-parken intill

FIL. D:R V. NILSSON, upphofsman till förslaget om stodens resande och organisator af Wennerberg-förbundet i Minneapolis samt dettas sekreterare.

CARL ELDHS VAKRA OCH URSPRUNGLIGA GUNNAR WENNERBERG-STATY, ratad af Upsala-kommittén för en liknande staty af prof. Lundberg; nu rest och å midsommardagen aftäcktt i Minnehaha-parken i Minneapolis, U. S. A.

det mångbesjungna fallet med samma namn.

Aftäckningshögtidligheten räknade omkring 25,000 deltagare, däribland ett stort antal af stadens och statens representativa personligheter. Sedan den svenska jättekören sjungit "Hör oss, Svea" och täckelset därunder fallit, överlämnades statyn af svenske konsuln för Minnesota C. E. Wallerstedt samt mottogs å stadens vägnar af borgmästare Nye.

Därefter följde tal af guvernör Hammond m. fl. samt ytterligare några sångnummer af den svenska kören.

Hyllningstelegram afsändes till

KONSUL C. E. WALLERSTEDT, ordförande i Wennerberg-förbundet, jämte sin fru, i Vingåkersdräkt, på väg till aftäckningen.

Blar fotograf.

"Klubb" Bengt Sjöberg

konung Gustaf och president Wilson.

"Wennerberg Memorial Association", genom hvars förmedling Minneapolis-svenskarne åt sin stad lyckats förvärfa det betydande konstverket har till ordförande haft konsul Wallerstedt och till sekreterare fil. d:r Victor Nilsson, hvilken sistnämnde äfven varit initiativtagaren till statyns resande.

*

Till bild å föreg. sida.

Å Trollenäs slott i Skåne ägde den 15 juli en lysande bröllophögtidlighet rum, i det att då flygaren löjtnanten friherre Hans Gustaf von Blixen-Finecke sammanvigdes med fröken Brita Trolle, dotter till förste höfjämästaren friherre Nils Trolle och hans maka, född friherrinna Leionhufvud. Efter vigseln, hvilken ägde rum i Trollenäs från 1100-talet härstammande kapell, gäfvos brudens föräldrar middag på Trollenäs slott för ett 60-tal inbudna.

DEN FASANSFULLA MORDGÄRNINGEN PÅ ÖLAND.

1 PROFESSOR J. ALMKVISTS SOMMARVILLA Å STORA RÖR PÅ MELLERSTA ÖLAND.
Den ryske musikläraren och mördaren Ivan Volkoffs rum x.

2. PORTRÄTT AF DEN MÖRDADE, FRÖKEN GRETA ALMKVIST, adoptivdotter till professor och fru Almkvist.

3. PLATSEN DÄR ÖFVERFALLET PÅ PROFESSORSKAN ALMKVIST ÄGDE RUM. Jämför platsen 1 å bild 4. Damen med förklädet är den unga tyska som vistades hos familjen

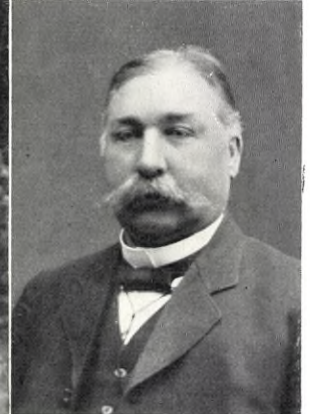

4. DÄR OGÄRNINGARNE SKEDDE. 1 platsen för öfverfallet å professorskan Almkvist, 2 där fröken Greta Almkvist blef nedskjuten af Volkoff, som därefter flyttade liket till platsen märkt 3. Se vidare å sid. 678. — Efter fotos för H. B. D. af fotograf Sandberg, Kalmar.

Ett fruktansvärdt mord-drama utspelades den 9 juli i Stora Rör på Öland, i det att den ryske musikern Ivan Volkoff, som hämnd för obesvarad kärlek, då nedsköt professor J. Almkvists i Stockholm 16-åriga fosterdotter Greta. Volkoff, hvilken förra året uppträdde som anförare för en balalaika-orkester i Stockholm och var virtuos på detta instrument

tillförsäkrat sig, öfver till fastlandet till Reisuddens fyrplats och uppsökte en i närheten boende vän till professor Almkvist för att låna torra kläder, men försvann häriifrån på morgonen och har sedan dess, ifrigt förföljd af utsändt spaningsmanskaf, undanstuckit sig i de småländska skogsmarkerna, ständigt gäckande sina förföljare, som vid upprepade

T. v.: OGÄRNINGSMANNEN IVAN VOLKOFF. — I midten: BJÖRKEN, VID HVLKEN FRÖKEN ALMKVISTS LK BLEF ÅTERFUNKNET — T. h.: LÄNSMAN G. ELMKVIST I KARLEVI, som leder förföljandet af den till skogs flyktade mördaren.

kom genom sin konstutöning i beröring med professor Almkvist och hans familj och tillvann sig genom sitt älskvärda väsen deras intresse. Han vistades tidvis i det gästfria Almkvistska hemmet och greps därunder af en passionerad kärlek till husets unga fosterdotter Greta, en systerdotter till professorskan Almkvist. Hans känslor synas dock icke hafva vunnit uppmuntran och besvarande, något som vid skilda tillfällen gaf anledning till de våldsammaste utbrott af raseri och svartsjuka från den unge ryssens sida. De nu gångna sommar-månaderna har Volkoff tillbringat hos familjen Almkvist i deras villa Ytterör på Öland. Morrdagen hade fru Almkvist tillsammans med Greta anträdt en promenad till det närbelägna Glömminge och därvid nekande besvarat Volkoffs begäran att få medfölja. När de båda damerna hunnit till Åsen omkring 300 m. från villan, uphunnos de af Volkoff, som syntes befinna sig i våldsamt sinnesuppror. Efter att i hetsig ton hafva utslungat några häftiga tillvitelser ryckte han upp en revolver och affyrade ett skott mot fru Almkvist, som, utan att vara träffad, af den svåra nervchocken förlorade medvetandet och störtade till marken. Därefter sprang Volkoff bort till fröken Almkvist, som stod på något afstånd, och afsköt mot henne fyra skott, af hvilka tre träffade, bibringande henne så svåra sår, att döden omedelbart följde. När fru Almkvist, som återfått medvetandet reste sig, öfverfölls hon ånyo af mördaren, men lyckades undkomma till villan och tillkalla hjälp. När denna anlände till mordplatsen, hade Volkoff, efter att hafva burit den döda flickan något åt sidan, försvunnit och sedan han ålagt ett hastigt besök i den folkotomma villan dolt sig i grannskapet. Under den följande natten flydde han i en rodbåt som han redan på förhand

tillfällen trott sig hafva honom säkert inringad. I jakten, som, när detta skriives, ännu pågår, deltaga sex länsmän, ett stort antal poliser och järändingsmän, 200 man militär samt en betydande mängd frivilligt spaningsmanskaf.

Volkoff, som enligt egen uppgift varit officer i rysk tjänst men på grund af sina revolutionära förbindelser måst gå i landsflykt, säges hafva tidigare uppehållit sig i Norge och utvisats däriifrån, misstänkt för spioneri. Af befolkningen på Öland har han likaledes misstänkts för att vara en spion.

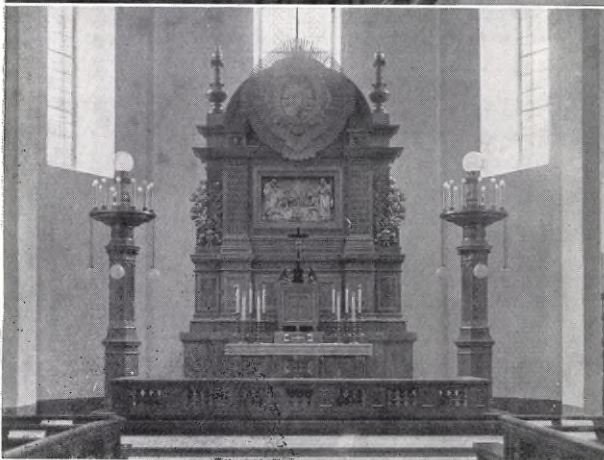
Stoftet af den unga flickan, som under så tragiska förhållanden slutat sina dagar och som med sitt blida, älskvärda väsen tillvunnit sig stor och allmän sympati, fördes under djupt deltagande från ortsbefolkningens och de talrika sommargästernas sida den 15 juli från Öland till Stockholm för att där jordas.

Till bild å nästa sida.

Fredrikskyrkan i Karlskrona. stadsförsamlingen huvudkyrka uppförd på 1700-talet efter ritningar af Tessin, står nu färdig sedan det omfattande restaureringsarbetet, som pågått sedan hösten 1913 i dagarne lyckligt slutförts. Restaureringen, ett af de ömtåligaste kyrkorestaureringsarbeten i vårt land sedan Strängnäs kyrkan restaurerades, har omfattat färgning och omputsning af murytor, nytt altare, betydande omändringar af läktare och bänkkvarter m. m., installation af moderna belysnings- och värmeanordningar o. s. v.

Besiktningnämnden, hvilken räknat bl. a professor Sigurd Curman som ledamot, har i sitt afgifna slutomdöme uttalat att restaureringen, som ledes af arkitekten i k. öfverintendentsämbetet Axel Lindegren och efter af honom uppgjordt förslag verkställdt med synnerlig pietet och omsorg, samt att det uppnådda resultatet vore värdt det största erkännande. Platskontrollant har varit andre stadsingenjören H. O. Segerberg. Restaureringen har dragit en kostnad af omkring 117,000 kr.

MÄRKLIG KYRKORESTAURERING.

Efter fotografier.

INTERIÖR AF DEN NYRESTAURERADE FREDRIKSKYRKAN I KARLSKRONA, DET TESSINSKA BYGGNADSVÄRKET.

Kiöds: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Skim-Og-

VÄRLDSKRIGET.

Världskrigets *femtionde* vecka har icke medfört några större förändringar.

Intresset har alltjämt koncentrerat sig kring *ostfronten*. Föregående vecka avslutades med underrättelsen om en kraftig rysk motoffensiv vid *Krasnik*, som för en tid häjdade ärkehertig Franz Ferdinands trupper och för mådde dessa till återtåg; den ryska offensiven på denna punkt betecknades redan i ryska generalstabsrapporten af den 13 som avslutad.

Redan under föregående vecka hade rykten förnummits, att den ryska härledningen sviktade

1. DET VACKRA, HISTORISKT RYKTBARA RÅDHUSET I ARRAS, nu nedskjutet af tyskt artilleri, då staden utgör en viktig stödjepunkt för de förbundnas arméer.

2. TYSKA SKYTTEGRAFVAR GENOMLÖPA GATORNA I EN LITEN STAD NÄRA ARRAS. Då trupperna icke voro säkra i husen under de våldsamma bombardementen, gräfvades skyttegrafvar kors och tvärs genom staden där försvararne äro i godt skydd.

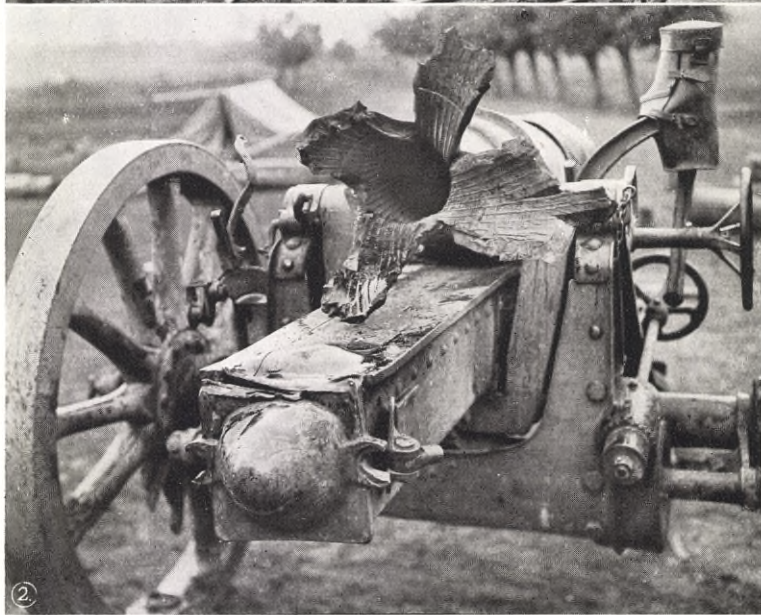
3. TYSKT-FRANSKT SAMARBETE. Franska brandkårsmän få hjälp af tyska soldater vid en eldsvåda i Douai.

Efter följande.

under trycket af de förbundnas kraftiga offensiv. Dessa rykten bekräftades i viss mån genom en i *Novoje Vremja* publicerad artikel, som efter allt att döma var inspirerad från högre ort. Artikeln ville förbereda den ryska opinionen på möjligheten af ett nytt ryskt återtåg i Polen. Märkligare var dock meddelandet, att befolkningen inom det hotade området med anledning häraf uppmanades att lämna

OCH OSTFRONTERNA.

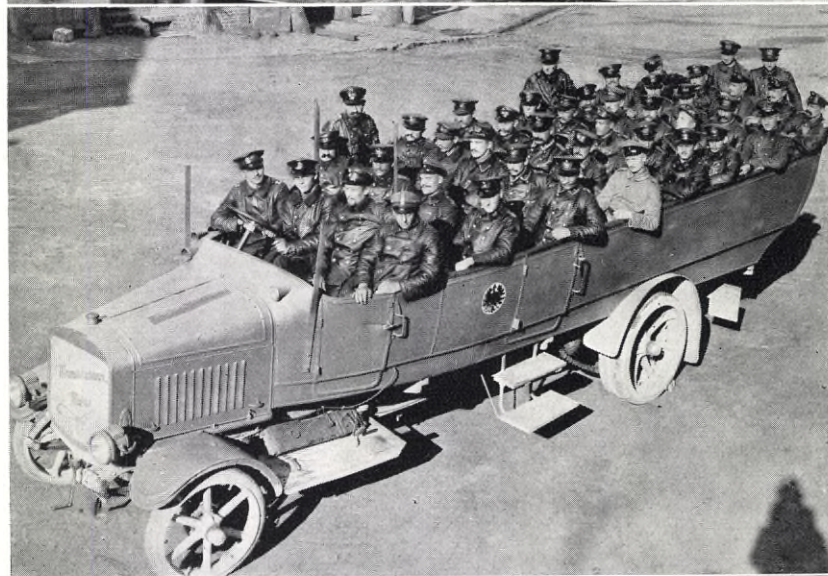
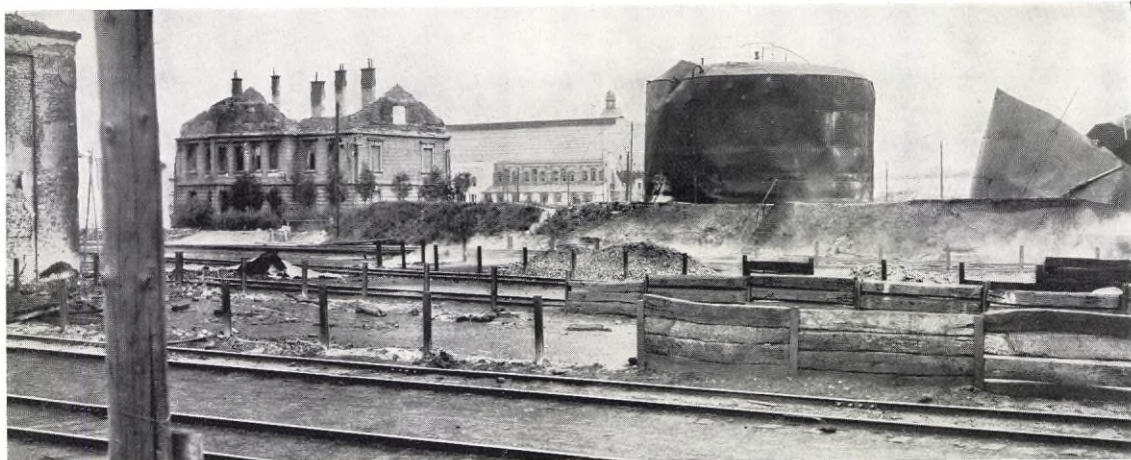
1. INLASTNING AF BYTE, TAGET VID ÅTERERÖFRINGEN AF PRZEMYSL.
2. EN TYSK FULLTRÄFF SOM SPLITTRAT EN RYSK KANON. Materialet i denna säges vara påfallande dåligt.
3. EN ÖFVERGIFVEN, SÄRAD RYSK SOLDAT SOM BLEF FUNNEN AF TYSKA SOLDATER.

4. KEJSAR WILHELM APROFVANDE ÄRTSOPPAN FÖR SINA TRUPPER.

detta och bortföra eller förstöra allt, som kunde vara fienden till nytta — hvad som blef kvar, komme att förstöras af de återtågande trupperna.

Veckan har också i mycket hög grad kännetecknats af de tysk-österrikiska truppernas framgångar. Dessa ha i frontens starkt befästa centrum icke gjort några försök till offensiv, utan koncentrerat hela sin kraft på flyglarna. Redan i den tyska rapporten af den 12 juli med-

1. DEN AF RYSSARNE FULLSTÄNDIGT DEMOLERADE JÄRNVÄGSSTATIONEN I LEMBERG.

2. EN STOR TYSK MOTORVAGN FÖR TRUPPTRANSPORTER. Dessa vagnar, nu tillhörande arméns öfverkommando, ha förut använts för turistfärder omkring Berlin.

3. LJUSRAKETER som slå ned i ryska ställningar.

4. DEN ITALIENSKE PANSARKRYSSAREN "AMALFI", torpederad och sänkt af en österrikisk undervattensbåt.

delades att tyskarna uppe i norr, öster om Ostpreussen, stormat de ryska ställningarna på en front af 4 kilometer på vägen mellan *Suvalki* och *Kalvaria*. Senare ha tyskarne på norra delen af fronten gått till anfall på flera ställen vid *Narevlinjen* och eröfrat en mängd ryska ställningar. Slutligen ha tyskarne efter

Forts. sid. 687.

Efter fotografier.

UR EN INFORMATORS BREF.

FÖR HVAR 8 DAG AF **SIGNE LAGERLÖW.**

Den 16 maj 19...

... Jag är nöjd.

Min farbror har gifvit mig en så sympatisk karaktär af mina blifvande disciplars far att sommaren lofvar att bli ett himmelrike.

Uppriktigt sagt har jag gjordt mig en del onödiga bekymmer. Att komma bort till främmande människor och bero af deras vanor, lynnen och smak är ingen lätt uppgift för en person med min läggning. Och denne svenske brukspatron, som af en slump valt mig till informator för en sommar, kunde ju lika väl ha varit det ena som det andra.

Af hans bref fick jag ingenting annat ut, än att hans fordringar äro lika rimliga som hans villkor förmånliga. Där fanns lika litet en bokstaf för mycket som ett komma för litet.

Och när så min farbror är här i dag och som vanligt i sin djupa distraktion går och tappar en askhög här och en där från sin evigt binnande cigarr, säger jag apropos: Vet farbror, att jag skall bli informator hos brukspatron Waldemar Eklöf i sommar?

Min farbror ser angenämt öfverraskad ut och säger lifligt:

— Nej, verkligen! Hos Waldemar Eklöf... Då gratulerar jag dig. Där får du allt hvad du kan begära af komfort och förstörelser, ett godt bord, fiskturer, båtturer, körturer, ridturer, en härlig natur och de ypperligaste bad. Eklöfnsås är ett mönsterbruk, och patronen själf den gladaste, hjärtligaste och behagligaste person, man kan träffa. Och dessutom är han en utomordentligt fint bildad man, berest, beläst, filantrop i stor skala och många gånger millionär. Sköter du dig där, min käre John, står du inte på isen.

Du kan förstå, hur mitt hjärta lättades vid dessa angenäma underrättelser.

Fiske som är min passion — båtturer! — en bildad och sympatisk man att samtala och rådgöra med — kort sagt en mönsterkondition!

I glädjen gick jag i eftermiddag och köpte mig en kortskaftad pipa, några dörjor och ett par nya arbeten i pedagogiska spörsmål, som kunna bli mig till nytta för sommarens värf.

* Den 27 maj 19...

— Ingen lycka är fullkomlig.

Jag är nu inte alls nöjd. Mitt vackra porträtt af Waldemar Eklöf har betänkligt deklinerat.

Vid närmare undersökningar visar det sig nämligen att det finns flera än min farbror som känna denne inom sin trakt, som det tyckes, allbekante person.

Och när jag lyssnar på folks prat hit och dit, finner jag icke två öfverensstämmande omdömen. Somliga utmålar Eklöfnsås som ett högmodets hufvudsäte med de mest exklusiva sällskaps- och lefnadsförhållanden, andra se ut som om de finga ättika i munnen bara de höra dess namn. Ett tredje parti säger rent ut att egendomen numera är aldeles under isen, och ett fjärde uppehåller sig vid dess vackra parkanläggningar, dess antagliga areal och hundraåriga ekar — men icke ett knyst af sympati för dess alltmera mystifierade ägare och hans förtjänster.

Folk äro nu i allmänhet njugga med beröm öfver sina medmänniskor. Och ändå är det lättare att få folks högaktning än en krona...

* Den 30 maj 19...

Hvad skall jag egentligen tro!

Opinionen är i allmänhet full af motsägelser och insynnerhet, då det gäller Waldemar Eklöf.

Man kan icke ens ena sig om hans utseende. Ena stunden får jag höra att han är mörk och korpulent, den andra är han helt plötsligt ljus och mager. Han har alla längder ända från Goliaths ned till dvärgarna, alla slags ögon, allt slags hår och allt slags skägg för att lika hastigt vara skallig och slätrakad.

Med hans inre människa är det lika illa bestäldt. En jätte skulle digna under hans fel och icke ens en ängel skulle förlåta honom hans brist på förtjänster.

Med andra ord, jag kastas såsom i en slänggunga hit och dit och är aldeles yr i huvudet.

I går på bjudning hos jägmästarens, kom fru von D. fram till mig och började samtala. Hon hade såsom alla andra hört om min kondition.

Du känner nu af mina föregående bref hennes sätt att rifva gudar. Hon för dem först upp på ett högt berg, som man i början tror för folkets tillbedjan, men när hon väl fått dem dit, afkläder hon dem skickligt och behändigt all deras glans och störtar dem uti öre.

Något liknande hände i går Waldemar Eklöf. Hon prisade hans bruk, hans arrangeringsförmåga, hans konstnärliga smak, hans millioner. Väl en kvart höll hon mig kvar i den föreställningen att hon var en entusiastisk beundrarinna till honom själf, till hans förfäder, till hans familj i hans gods och hans förmögenhet.

Men — och jag visste ju att ett men alltid mås komma från fru von D. — epilogen blef mördande.

Waldemar Eklöf stod nu på toppen af sitt mönsterbruk, omstrålad af en intelligent millionärs hela gloria, då fru von D. slutligen utbrister:

— Men med hans egenskaper som *människa* är det icke mycket bevänt. Och det kan jag ju förbereda er på, att han är ofantligt brutal mot sina underhåfvande och ytterligt retlig, småsnål och pedantisk i sitt privatlif. Mina sagesmän känna honom, därför har jag uppgifterna ur säker källa. Det är riktigt skada att ni skall ha råkat i hans klor! — tillfogade hon och kastade på mig en blick som om jag varit på väg till kannibaler eller något ännu värre.

Och här står jag nu "dans les beaux draps", som fransmannen så träffande säger.

Och när jag i tankarna sammanfogar de skilda omdömen jag hört om Waldemar Eklöf, får jag till lifs följande signalement:

En mörk, mager, något korpulent och ljuslagd ytterligt retlig och behaglig samt ofantligt brutal hjärtlig och småsnål slätrakad utiättig millionär och filantrop med polisonger.

Hvad säger Du om detta?

Jag skrifver nu icke en rad till Dig i frågan vidare, förrän jag med mina egna obestuckna ögon skadat mannen själf.

Under tiden får han sysselsätta mig, drömande och vaken, antagande alla de växlande gestalter min fantasi utmålar och hvilka alla utgå från en enda för ögonblicket brännande fråga: *Hvem är han?*

Den 21 juni 19...

Gamle Vän!

Hör nu! Jag är framme, jag är installerad, jag har löst gåtan Waldemar Eklöf.

Och detta vill jag genast ha sagt: om kompassen vore lika missvisande som folks omdömen, skulle dess upphöfsman blifvit hängd och för evärdelig tid förlorat allt medborgerligt förtroende.

Forts. å sid. 687.

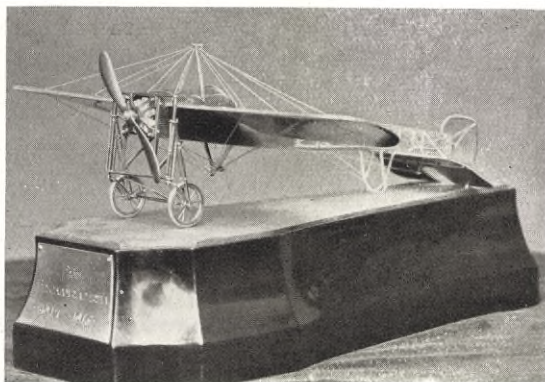
SVENSKA BILDER.

Autofoto. G. Lindqvist, Vaxholm.

Vidst. bild: DEN SENASTE, HÖTANDE FLYGOLYCKAN.
Löjtnant Krokstedt med det skadade aeroplanet.

Nedanst. bild: EN FLYGMASKIN I SILFVER. BRÖLLOPS-
GÅFVA TILL LÖJTNANTEN FRIHERRE H. v. BLIXEN-
FINECKE. UTFÖRD AF HOFJUVELERAREN K ANDERSSON,
STOCKHOLM.

Äfver. fotoarr.

Klubb. Bmg. SJFörerspar.

Foto. Atmberg & Premiz, Stockholm.

KURS FÖR UTBILDANDE AF LEK OCH IDROTTSLEDARE. I midten fr. v., kapten Hjorth,
professor Sellén och löjtnant Aurell. Text å sid. 688.

Klubb. Bmg. SJFörerspar.

En svår flygolycka, vid hvilken militärflygaren löjtnant C. G. Krokstedt var nära att sätta lifvet till, inträffade den 15 juli vid Furusund. Under en spaningsflygning, som löjtnant K. företog med ett Farman-hydroplan började detta, antagligen på grund af ett konstruktionsfel, plötsligt att vingla samt störtade från en höjd af 40 m. på rygg ned i vattnet, dragande flygaren med sig i djupet. Tack vare sin sinnessnärvaro och styrka lyckades dock löjtnant K. lösgöra sig från maskinen samt kom efter två å tre minuters förlopp upp till vattenytan och bärgades i ytterst medtaget tillstånd upp i en tillskyndande motorbåt.

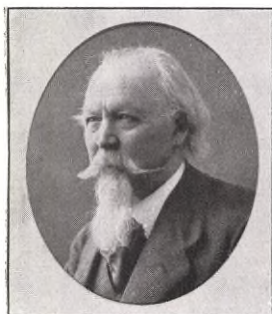

Foto Larsen & Ödman, Arvika. TUSEN KILO LANDSTORMSBEFÄLSMÄN FRÅN FRISTAD HED.

Klubb. Bmg. SJFörerspar.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

C. G. HOLMGREN,
Konstnär. — Upsala.
80 år 18 Juli*.

P. WEINER.
Kontr.-prost. Kyrkoherde. — Nor.
70 år 16 Juli*.

K. A. K:SON LEIJONHUFVUD.
Friherre. Kapten. — Strängnäs.
50 år 25 Juli*.

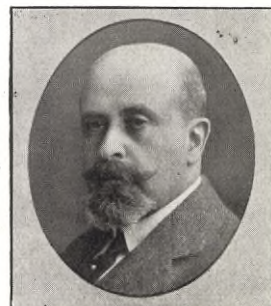
K. A. MALMBORG.
Godsegare. — Ljungbyholm.
50 år 23 Juli*.

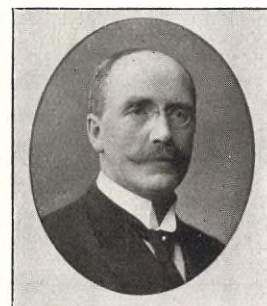
A. HEYMAN.
Grosshandlande. — Göteborg.
70 år 15 Juli*.

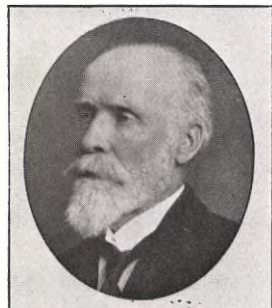
L. E. HAGLUND.
Direktör. — Göteborg.
60 år 16 Juli*.

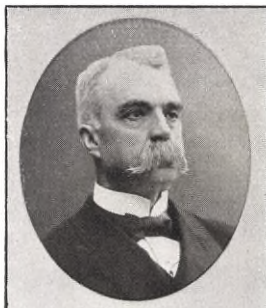
C. FRÄNCKEL.
Verkst. Dir. i Grängesbergbol.
Stockholm. — 50 år 9 Juli.

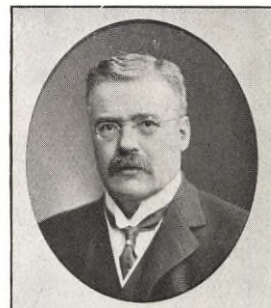
K. SJOWALL.
Bokhandlande. — Stockholm.
50 år 12 Juli.

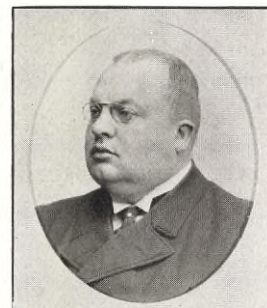
B. H. ROHTLIEB.
Häradshöfding. — Stockholm.
65 år 21 Juli*.

F. W. T. EHRENBORG
Landssekreterare. — Kristianstad.
65 år 25 Juli*.

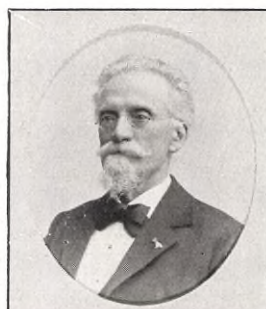
A. H. FAHLÉN.
F. d. Auditör. — Sollefteå.
50 år 22 Juli*.

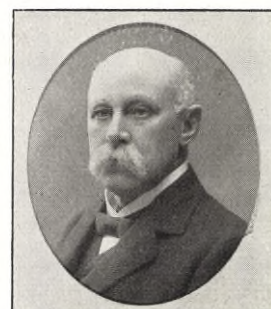
O. BAGGE.
Auditör. Stadsfullm. ordf. — Söl-
vesborg. — 50 år 23 Juli.

E. F. ZETTERSTRÖM †.
Direktör. — Norberg.
F. 20 † 10 Juli*.

F. O. W. TAMMELIN †.
F. d. Revisor. — Stockholm.
F. 39 † 10 Juli*.

K. O. A. KARLSSON †.
Disponent. — Falun.
F. 50 † 4 Juli*.

R. LINGMARK †.
Skökaptän. — Helsingborg.
F. 86 † 4 Juli.

GUSTAF HOLMGREN. Elev v. Köpenhamns konstakad. 57—60, v. Fria konst-akad. 61—66, derefter stud. i Tyskland. Teckn. lärare i Halmstad 67, i Upsala 74—06, ritmästare v. Upsala univ. 77—09; genre- o. portr.-målare, tecknare.

PER WEINER. Stud.-ex. 68, prestex. 73, prestv. 79, kyrkoh. i Alster 97—08, i Nor sedan 08, kontr.-prost der sedan 13. På sin tid ordf. i Graiva komm.-nmd o. v. ordf. i stämman.

KARL LEIJONHUFVUD. U.-löjtn. v. Söderm. reg. 87, kapt. 04. Utg. Svensk adelskalender. Ny svensk släktbok, K. Södermanl. reg. historia 1770—1815, portr.-katalog öfver släkten Leijonhufvud jemte div. uppsatser.

KLAS MALMBORG. Eg. egend. Kränklosa i Kalmar län. Led. af styr. f. länets folkhög- o. landt.-skolor 98—07; led. af hushålln.-sällsk. förvaltn.-utsk sedan 03, led. af landstinget sedan 04, led. af Riksd. F. K. sedan 08, led. af tillf. utsk.

ALFRED HEYMAN. Delegare i den betydande, af fadern etablerade firman H. I. Heyman & Co i Göteborg, samt i A.-b. Svenska Gardinfabriken, A.-b. Sv. möbelygs- och mattfabriken, Heyman & Olesen.

EMIL HAGLUND. Inneh. af firman Olof Fredin & Co. i Göteborg. Mångårig verkst. dir. i A.-b. Göta Källare o. Grand Hotel Haglund der, ordf. i dess styr., led. af styr. f. Göteborgs Rådhus a.-b. och A.-b. i Pantbelåning.

HERMAN ROHTLIEB. Stud.-ex. 50, hoifr.-ex. 71, v. hfd. 76, hoifr.-assess. 85, tf. rev.-sekr. 86, ord. 89, häradshöfd. i Stockholms läns vestra doms. sedan 92. Ordf. i styr. f. föreningen Sveriges häradshöfdingar och i styr. f. Sv. sjukhögskolornas allm. pens. fören. Led. af styr. i Stockholms läns sparbank, led. af dir. f. Allm. enke- o. pup.-kassan, styr.-led. i Stockholms brandstodsbolag t. försäkr. af lösegendom, samt i Patriot. sällskapets förvaltn. utsk.

WILHELM EHRENBORG. Stud.-ex. 69, hoifr.-ex. 73, v. hfd. 76, ex. länsnot. i Krist. län 78, auditör v. Skån. husarreg. 80, länsnot. i s. län 86, landssekr. derst. 90.

HUGO FAHLÉN. Stud.-ex. 83, fil. kand. 90, hoifr.-ex. 91, förv. domare-emb. 94—99; auditör v. Norrl. trängkår 98—02, i kåren 02—09. Ordf. i komm.-st. 02—03, led. af bevilln.-beredn., tax.- o. pröfnmnd., led. af skolråd; ordf. hos komm. fullmäktige o. komm.-stämma i Solleiteå köping sedan 13. Styr.-led. i A. b. Stockholms Hand.-bank 14, i Ostkustbanans a.-b. Led. af Riksd. F. K. 05, led. af lagutsk., jordbr.-utsk. o. sersk. utsk. Led. af Norrl. skogsvårskomm. 07; ordf. i länets skogsv.-komm. Statsrevisor 09—14, ordf. 12—14.

ERIK FERDINAND ZETTERSTRÖM †. Intresserad kommunalman, landstingsman, ordf. i lasarettsdirektionen. Delegare i ett stort antal gruf-, järnvägs- o. a. affärsföretag i orten. Mångårig verkst. dir. i Klackbergs järnvägs a.-b.

FILIP TAMMELIN †. Stud.-ex. 58, kam.-ex. 60, kamm.-skr. v. Flott. 62—80, i kammarrätten 72, revisor der 79—04. Erh. Sv. akad.-skådepenning i guld (2 pris), dess stora silvermedalj samt vid olika tillfällen hedersnämmanden; mneh. P. B:s stora Beltmansmedalj i guld samt Litteris et artibus. Har utg. fyra samlingar dikter. Uppburen tillfällighets-skald.

OTTO KARLSSON †. Disponent i. Minuterings- o. utskänkn.-bol. i Falun. På sin tid led. af stadsfullmäktige o. utskänkskammare der.

Forts. fr. sid. 682.

heta strider återeröfradt staden *Prasnysj*, som varit i ryssarnes händer alltsedan i slutet af februari.

Hotet mot *Weichsellinjen* och *Warschau* blir allt kraftigare, det bebådade återtagandet till *Buglinjen* allt sannolikare.

Längst ned i sydost ha Linsingen och Pflanzers-Baltins arméer representerat kringrännings-tekniken. Trots våldsamma ryska motangrepp ha österrikarna här utkämpat segerrika strider.

Äfven på *västfronten* hafva stätt blodiga strider med växlande framgång. Vid *Souchez* återeröfrade tyskarne i slutet af föregående vecka den länge omstridda kyrkogården.

Det största intresset har dock koncentrerats kring en våldsam tysk offensiv i *Argonnerna*, företagen af kronprinsens armé. Tyskarne ha där trots motsägelsen mellan deras och fransmännens rapporter uppenbarligen vunnit ganska betydande framgångar, hvilka föranlett blodiga men i hufvudsak afslagna franska motanfall.

Tyska militärförfattare framhålla åter betydelsen af ett genombrott i *Argonnerna*. Tyskarne stå nämligen nu endast 10 km. från järnvägen Paris—St. Menehould—Verdun, och om de kunde nå fram till denna blefve *Verdun* fullständig tafspärradt från franska järnvägsnätet.

På *italienska fronten* ha striderna pågått oafbrutet utan att några större förändringar äro att an-

Västkustbanans 30-årsjubileum högtidlighölls med en den 10 juli å Terrassrestauranten i Helsingborg anordnad kamrat- och minnesfäst, hvilken som deltagare räknade ett 50-tal tjänstemän från järnvägens tillkomstar. Som hedersgäst hade inbjudits Västkustbanans förutvarande chef trafikdirektör Ad. Taube. De till Västkustbanan anslutna danska järnvägarne representerades af trafikdirektör G. Larsen-Eijer och stationsinspektör Th. Stahlschmidt.

GRUPPBILD AF JÄRNVÄGSMÄN VID VÄSTKUSTBANANS 30-ÅRS JUBILEUM. I midten x trafikdirektör A. Taube. Foto. Alfr. Nilson, Helsingborg.

Forts. fr. sid. 683.

Du kan fatta de stridiga tankar som sysselsatte mig, då jag ändtligen en dag i den Eklöfska landån färdades fram genom denna vidsträckt egendom om tusentals tunnland skogsmark och odlad jord, ett äktsvenskt herrgårdslandskap i stor stil med speglade sjöar, den kultiverade jordens yppiga fält och fin hvit landsväg genom ljusa löfskogar.

Det är ett underbart landskap, ljusst, öppet och ymnigt i utstrålände lycka.

Och jag såg på de varmblodiga hästarnas skinnande länder, på kuskens fina blå körrock och trygga starka rygg, på häfen som böljade lik ett haf i dyning under sommarvinden, på de ljusa oändliga hvetefälten, på omsorgen, på ordningen och iredigheten rundt omkring, och i allt tyckte jag mig kunna spåra åtminstone någon god sida i Waldemar Eklöfs karaktär.

Småningom svängde vi in i en park med tomma stenbänkar utefter den breda, sandade körvägen — en härlig park af ek öfver hvilken silar det dubbla ljuset från himlen och en vidsträckt spegelblank sjö med de mjukaste sandstränder.

Och nu skulle jag snart få skåda den besynnerligaste människa som vår Herre någonsin sammansatt.

Jag hade under vägen föreställt mig honom än lång och mager med en jesuits ansikte och sammanbitna, tunna läppar, än frodig, gemytlig och en smula myndig, än stram och kärri och mån om sin värdighet, än kolerisk, ojämn och oroväckande. Alla typer och karaktärer trängdes i min föreställningsvärld, och när ekipaget slutligen svängde upp vid trappan, var det jag såg så olikl allt jag föreställt mig, att jag knappast trodde mina ögon.

Patriarkaliskt omgifven af sin familj, husets fru, två söner och två minderåriga döttrar stod där en gräklädd, något gråsprängd men ungdomlig man af ordinär växt med pincenez, kort helskägg och en klar fast blick, som utstrålade vilja och humanitet.

Mitt första intryck — och det är vanligen det som håller genom tiderna — var odelad sympati.

teckna. Enligt ett meddelande från Berlin skola Frankrike och Ryssland åter utöfvadt påtryckning för att förmå Italien, dels till en kraftigare offensiv i Alperna, dels till att sända hjälptrupper till västfronten och Dardanellerna, hittills dock utan synbart resultat.

Vid *Dardanellerna* ha de allierade den 12 och 13 juli företagit våldsamma angrepp på Gallipolihalfön. Flera linjer befästade verk skola enligt de officiella rapporterna ha eröfrats från turkarne och de allierade ha kommit 400 meter framåt utmed hela linjen undantagandes ett ställe, där turkarne ännu hålla stånd.

Från *Kaukasusfronten* komma efter flera månaders intetsägande och motstridiga uppgifter om smärre lokala fäktningar meddelanden om större drabbningar, i hvilka båda parterna påstå sig ha vunnit mindre framgångar.

Turkiets ammunitionfråga befinner sig alltjämt i förgrunden. A ena sidan påstås frankt i tyska tidningar att västmakternas förhoppningar på turkisk ammunitionsbriist icke komma att gå i uppfyllelse, sedan tillverkningen inom landet antagit en allt större omfattning, men å andra sidan antyda tämligen nervösa påtryckningsartiklar mot Rumänien för dess vägran att transitera krigsförnödenheter, att allt ej är så väl ställt, som man vill påskina.

Ryktena beträffande *Balkanstaternas* hållning och stormaktsanbudet i den pågående auktionen

Medan jag mottogs och välkomnades iakttog jag honom förstulet.

Ingenting klickade — röst, åtbörder, ögonens första och hjärtliga blick allt var äkta och utströmmade från en man med rent samvete. Det är en härskartyp, men en af de allra behagligaste — en man som ser lifvet och förhållandena i stort och därför får inskränktheten emot sig —

För hvarje dag som går synas mig äfven de olika omdömena om honom allt ofattbarare. Min farbror hade icke rätt, ty på det hela taget är Waldemar Eklöf en tystlåten man med ett måttfullt sätt och en omätlig arbetsenergi. Ej håller läser han mycket och har aldrig varit utanför Sveriges gränser. Och fru von D. hade ännu mindre rätt, ty i sitt familjelif är han idealisk, äfvidad af hustru och barn.

Jag har sett honom vid bordet, till häst, ute bland sitt folk, i båt, på morgonen då människan visar sitt rätta humör och på aftonen, då hon afslöjar sin själ, och jag är glad öfver att kunna säga dig att han i alla situationer framträdde som en man, en duktig man, en mönsterman.

Folket hålles väl, har eget bibliotek, egen kyrka och propra rymliga bostäder. Egendomen blomstrar och ger en afkastning som aldrig tillförne — hvilket kan behövas eftersom det är i dess jord den store filantropens många millioner alltiämt slumra.

En enda gång har jag sett honom uppretad. O, hvilket praktfullt svenskt temperament! Dundrar som ett åskväder — drar förbi — och är som om det aldrig hade varit.

Ja, du hör att jag är nöjd.

Och nu är det sena kvällen, men himlen står ännu dagsljus öfver sjön och öfver ekskogens fradgande grönska.

Därute bland rabatter och rosenstånd går Waldemar Eklöf och gör sin sedvanliga kvällsinspektion. Han kastar stundom en snabb och ofrivillig blick in genom mitt öppna fönster.

Ack, han skulle ana...!

Nej, godnatt, kvällen är ljufilig — och du vet nog...

ha varit de mest skiftande och gifvetvis fullständigt okontrollerbara. Tydligtvis ha — om man i någon mån får tro telegrammen — de båda täflande maktgrupperna på sista tiden ökat sina ansträngningar. Ett rykte bebådar en konferens mellan Balkanhalföns ännu neutrala statsöfverhufvuden i Athen.

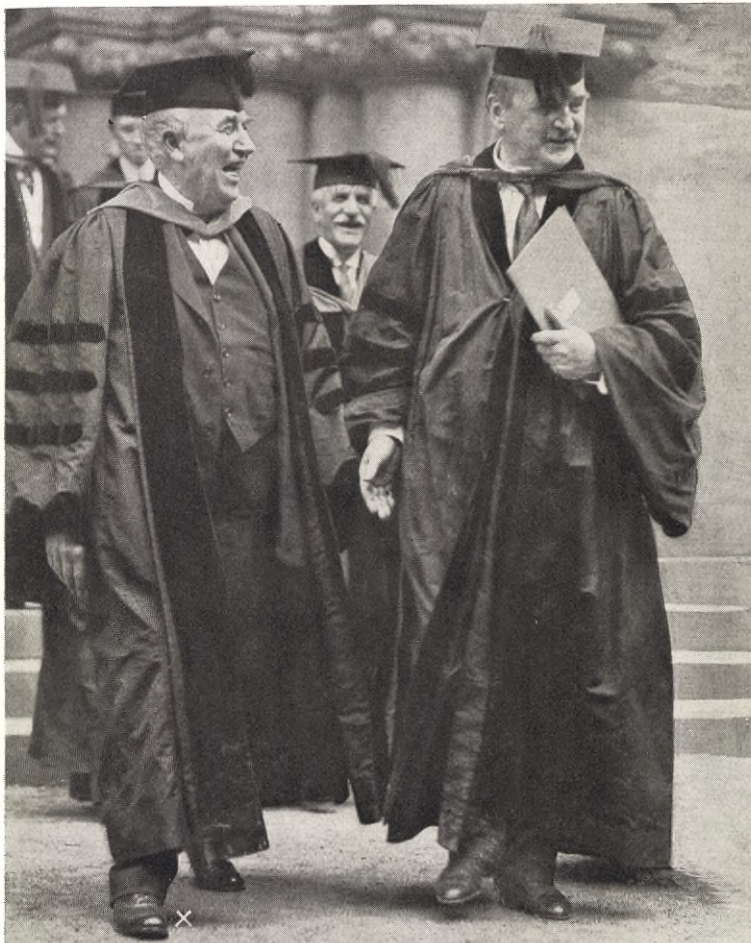
Sjökriget är utan intresse. Den tyske äfventyrskryssaren "*Königsberg*" har slutligen blifvit förstörd i en flodmyrning å östafrikanska kusten. Kryssaren "*Karlsruhe*" uppges ha välbehållen återkommit till hemlandet. I detta sammanhang borde möjligen den stora brand vid *Windau*, från hvilken eldskenet varit synligt på Gottland, böra nämnas.

Diskussionen med anledning af den *tyska noten till U. S. A.* ha varit föga gifvande. Under väntetiden på Washingtonregeringens svar har kabinettet i Wien i en särskild not hänvänt sig till Amerika. Enligt ett rykte, som framkommit i slutet af veckan, skall Tyskland ha gifvit sina undervattensbåtsbefälhafvare order att icke företaga någon torpedering utan föregående varning.

England har afslutat sitt statslån. Teckningen belöper sig till inemot 600 miljoner pund.

Den engelska regeringen har haft svårigheter med anledning af att grufarbetarna i *Syd-Wales* förklarar strejk. Oaktat regeringen fastslagit att strejk vid kolgrufvorna strede mot bestämmelserna i ammunitionslagen, strejkade på fredagen 150,000 arbetare.

Sir *Edward Grey* har återtagit den brittiska utrikesledningen.

DEN STORE UPPFINNAREN THOMAS A. EDISON HEDERSDOKTOR VID PRINCETON UNIVERSITETET. — Vi vilja fästa läsarens uppmärksamhet på att den ohäjdade munterheten icke står i samband med vidstående bild.

Refr. fotografier.

Elisabet Demps Silfverstjärn

Öfverst t. h.: SISTA AMERIKANSKA MODE: Mrs Vernon Castle, den populära danserskan, i en ny creation.

Nederst t. v.: AMERIKAS NYA KVINNLIGA TENNISCHAMPION, MISS MOLLA BJURSTEDT I PHILADELPHIA, af namnet att döma påtagligen en svensk-amerikanska.

Text till bild å sid. 684.

Af Kungl. Läroverksöfverstyrelsen ha detta år i Stockholm anordnats en kurs för utbildning af lek- och idrottsledare bland lärare vid under dess öfverinseende ställda läroanstalter. Kursen har ledd af föreståndaren vid Gymnastiska Centralinstitutet, prof. N. F. Sellén, med biträde af Stadionchefen kapten C. Hjorth och gymnastikläraren vid Högre realläroverket i Göteborg löjtnant G. Aurell och har ägt rum under tiden den 28 juni—17 juli. Till kursen, som är den första i sitt slag i Sverige, hade ett 70-tal sökande anmält sig, och den har af de 24 deltagarne omfåttats med det största intresse.

INNEHÅLL: Professor H. Nilsson-Ehle (biografi och helsidesporträtt). — Härtigen af Nerike 50 år. — Gunnar Wennerbergs staty afläckes i Minneapolis. — Västkustbanan 30 år. — Mordåramat på Öland — Fredriksskyrkan i Karlskrona restaurerad. — Flygolycka vid Furusund. — Världskriget. — Bilder till den svenska och utländska dagskrönikan. — Informatorn. Af Signe Lagerlöw.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

F. A. E. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.